

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษา ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรนาทรง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้สรุปผลและมีข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีการดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
  - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรนาทรง จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 4 ด้าน คือ ปัญหาด้านรายรับ ปัญหาด้านรายจ่าย ปัญหาด้านหนี้ในระบบและปัญหาด้านหนี้นอกระบบ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างคือประชากรซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดสถานีตำรวจภูธรนาทรง จังหวัดบุรีรัมย์ ปี พ.ศ. 2553 จำนวน 162 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในเรื่องปัญหาค่าครองชีพและหนี้สิน จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ เป็นแบบสอบถามสำหรับการวิจัย หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแก้ไขสำนวนและภาษาเพื่อให้ได้ข้อคำถามที่มีความชัดเจนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้ง ก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับข้าราชการตำรวจชั้นประทวนของสถานี

ตำรวจภูธรหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .8737 ซึ่งผ่านเกณฑ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งถึงผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในระยะเวลาที่กำหนด ได้แบบสอบถามที่สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้ทั้งหมด 162 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับ รายรับ รายจ่าย หนี้ในระบบ หนี้นอกระบบและแหล่งเงินกู้ยืม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

4.3 ศึกษาปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 4 ด้าน ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดทำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แล้วแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาระดับปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลจากการวิจัยพบว่า

1. ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนใหญ่มีรายรับมากกว่ารายจ่าย รายรับส่วนใหญ่มาจากเงินเดือนและเงินเพิ่มประจำตำแหน่ง มีรายรับครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 25,001 บาท ขึ้นไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.95 มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.97 เป็นรายจ่ายในการชำระหนี้มากที่สุด ร้อยละ 59.88 ด้านหนี้สินส่วนใหญ่เป็นหนี้ร้อยละ 99.38 โดยมีจำนวนหนี้มากที่สุดอยู่ระหว่าง 700,001-1,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.95 วัตถุประสงค์ของการกู้ยืม เป็นการกู้ยืมเพื่อสร้างที่

อยู่อาศัยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.65 และแหล่งเงินกู้ส่วนใหญ่เป็นแหล่งเงินกู้ในระบบธนาคาร และสถาบันการเงิน ร้อยละ 74.69

2. ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจธนากร นางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านรายจ่ายอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านรายรับ ด้านหนี้ในระบบและด้านหนี้นอกระบบอยู่ในระดับปานกลาง

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจธนากรนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ คือ ต้องการให้ต้องการให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพิ่มเงินเดือน เบี้ยเลี้ยงและสวัสดิการให้สูงขึ้นเหมาะสมกับค่าครองชีพ ควรดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและประหยัด อดออม และต้องการให้ผู้บังคับบัญชาจัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำและผ่อนชำระในระยะยาว

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจธนากรนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 4 ด้าน ทำให้ทราบถึงระดับปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจธนากรนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นแนวทางที่ผู้บังคับบัญชาในระดับสำนักงานตำรวจแห่งชาติและผู้บังคับบัญชาของสถานีตำรวจธนากรนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ จะต้องนำไปแก้ไข ปรับปรุงโครงสร้างอัตราเงินเดือน เบี้ยเลี้ยงและสวัสดิการ ตลอดจนการอบรมปลูกฝังให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนได้ดำเนินชีวิตตามแนวหลักเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจ สามารถอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจธนากรนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการศึกษาที่ออกมาเป็นเช่นนี้ เนื่องจากข้าราชการตำรวจชั้นประทวนของสถานีตำรวจธนากรนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนใหญ่มีอัตราเงินเดือนอยู่ในขั้นสูงของระดับชั้นประทวนและมีเงินประจำตำแหน่ง นอกจากนี้คู่สมรสส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการทำให้รายได้เฉลี่ยครัวเรือนอยู่ในระดับสูงพอสมควร ถึงแม้ว่าด้านรายจ่ายจะมีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มจากภาวะค่าครองชีพที่สูงขึ้นในปัจจุบัน แต่เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วส่วนใหญ่ก็ยังมียารับมากกว่ารายจ่าย ด้านหนี้สินส่วนมากเป็นหนี้ในระบบสถาบันการเงินซึ่งมีความเข้มงวดในการปล่อยเงินกู้และมีอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมอยู่แล้วมากกว่าการเป็นหนี้นอกระบบสถาบันการเงิน จึงไม่เกิดปัญหามากนัก ซึ่งสอดคล้องกับ

งานวิจัยของ ธิดา ว่องวันดี (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ภาวะหนี้สินของข้าราชการตำรวจ กรณีศึกษาข้าราชการตำรวจในสังกัดส่วนกลาง พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ รายด้านทั้ง 4 ด้าน สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 ผลการวิจัยด้านปัญหาด้านรายรับ พบว่า ปัญหาด้านรายรับของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ แม้ด้านความเหมาะสมของเงินเดือนกับค่าครองชีพในปัจจุบันและความเป็นธรรมในการจัดสรรเบี้ยเลี้ยงจะมีปัญหาอยู่ในระดับมาก แต่ด้านความเหมาะสมของเงินประจำตำแหน่งซึ่งข้าราชการตำรวจชั้นประทวนส่วนใหญ่ได้รับ ความเหมาะสมของการสวัสดิการต่างๆที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดให้ รายได้จากกลุ่มสมรสและรายได้จากอาชีพเสริมหรือธุรกิจส่วนตัวสามารถช่วยเพิ่มรายรับให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนของสถานีตำรวจภูธรนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งจากผลการวิจัยส่วนใหญ่มีรายรับมากกว่ารายจ่าย ทำให้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชिरพงษ์ สุริยะลังกา (2548 : 93) ได้ศึกษาเรื่องสถานะทางเศรษฐกิจของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33 อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าความคิดเห็นปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจของตำรวจชั้นประทวน ด้านความเหมาะสมของเงินเดือน ระบบการจัดสรรเบี้ยเลี้ยงที่มีความเป็นธรรม ความเหมาะสมของการจัดสวัสดิการและการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจของครอบครัวควรประกอบอาชีพเสริม อยู่ในระดับไม่มีความเห็นหรือในระดับปานกลาง

2.2 ผลการวิจัยด้านปัญหาด้านรายจ่าย พบว่า ปัญหาด้านรายจ่ายของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและค่าครองชีพในปัจจุบันทำให้มีรายจ่ายเพิ่มขึ้น รวมทั้งมีรายจ่ายด้านภาระหนี้สินที่มีจำนวนมาก ความเหมาะสมของสวัสดิการต่าง ๆ และการที่ข้าราชการตำรวจมีค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานในหน้าที่ เช่น ค่าน้ำมัน อุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ทำให้มีรายจ่ายเพิ่มขึ้นไม่เหมาะสมกับรายรับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิศักดิ์ มีฉลาด (2546 : 63) ได้ศึกษาเรื่องสถานะทางเศรษฐกิจของตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรตำบลภูงาพรราชนิเวศน์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผลการทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 1 ตำรวจชั้นประทวนของสถานีตำรวจภูธรตำบลภูงาพรราชนิเวศน์ส่วนใหญ่มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่ายตามสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน จาก

การทดสอบเปรียบเทียบรายได้และค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อเดือน เมื่อมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ก็มีค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นด้วย

2.3 ผลการวิจัยด้านปัญหาด้านหนี้ในระบบ พบว่า ปัญหาด้านหนี้ในระบบของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรนาทรง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากข้าราชการตำรวจชั้นประทวนส่วนมากเป็นหนี้ในระบบธนาคารหรือสถาบันการเงินมากกว่าหนี้นอกระบบ ซึ่งมีการความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อ ความเหมาะสมของวงเงินกู้และอัตราดอกเบี้ยอยู่แล้ว อีกทั้งไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการปฏิบัติงานและแนวโน้มในการประพฤติมิชอบในการปฏิบัติงานมากนัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา พูลแก้ว (2544 : 61) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการก่อหนี้และความสามารถในการชำระหนี้สินที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจชั้นประทวนในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น ผลวิจัยพบว่า พฤติกรรมการก่อหนี้ของตำรวจชั้นประทวน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2.4 ผลการวิจัยด้านปัญหาด้านหนี้นอกระบบ พบว่า ปัญหาด้านหนี้นอกระบบของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรนาทรง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ เนื่องจากข้าราชการตำรวจชั้นประทวนมีส่วนน้อยมากที่เป็นหนี้นอกระบบธนาคารหรือสถาบันการเงิน แม้ภาวะเศรษฐกิจและค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้นในปัจจุบันและการที่รัฐไม่ดำเนินการทางกฎหมายกับหนี้นอกระบบจะมีปัญหาในระดับมาก แต่ความเพียงพอของวงเงินกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจและระบบธนาคารพาณิชย์ซึ่งข้าราชการตำรวจชั้นประทวนส่วนมากเป็นหนี้อยู่ทำให้ปัญหาส่วนอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ชวลิต กชหิรัญ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการกู้ยืมเงินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนของสถานีตำรวจภูธรในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ เพื่อศึกษาสาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การกู้ยืมเงิน แหล่งเงินกู้ และผลกระทบอันเกิดจากการกู้ยืมเงินของข้าราชการตำรวจ ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการวิจัยด้านความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรนาทรง จังหวัดบุรีรัมย์ จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 162 คน ได้มีผู้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จำนวน 118 คน ผลการวิจัยพบว่า ต้องการให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพิ่มเงินเดือน เบี้ยเลี้ยงและสวัสดิการให้สูงขึ้นมีจำนวนมากที่สุด ทั้งนี้เพราะว่า โครงสร้างอัตราเงินเดือนของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนอยู่ในขั้นต่ำมากไม่เหมาะสมกับค่าครองชีพในปัจจุบัน โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับงาน ยุติธรรมอื่น ๆ เช่น อัยการ ศาลยุติธรรม ซึ่งมีอัตราเงินเดือนสูงกว่าข้าราชการตำรวจมาก อัตราเงินเดือนที่ต่ำ เบี้ยเลี้ยงและสวัสดิการที่ไม่เหมาะสมเพียงพอ เป็นสาเหตุหลักของปัญหาค่าครองชีพ

และมีความจำเป็นต้องกู้ยืมเงินจนเกิดภาระหนี้สินขึ้น ส่วนข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา คือ การดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและประยุทธ์ อคฺคธม เป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะรองลงมา เป็นอีกวิธีการหนึ่งในการแก้ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินที่ผู้บังคับบัญชาควรดำเนินการ เช่น การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีงามแก่ตำรวจชั้นประทวน การจัดฝึกอบรม ส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นแนววิถีแก้ปัญหาในระยะยาว ยั่งยืนและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล นอกจากนี้วิธีดำเนินการแก้ปัญหาในระยะสั้นคือ ต้องการให้ผู้บังคับบัญชาจัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ สามารถผ่อนชำระในระยะยาว สำหรับให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนกู้ยืมเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระและบรรเทาความเดือดร้อนจากการที่ต้องกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินกู้อื่น ๆ ที่มีอัตราดอกเบี้ยสูง ต้องการให้ผู้บังคับบัญชาจัดหาอุปกรณ์และค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ให้พอเพียง และควรจัดอบรมหรือหาอาชีพเสริมให้ข้าราชการตำรวจและครอบครัวและแม่บ้านเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรนาหวาย จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการนำไปเป็นข้อมูลในการกำหนดมาตรการในการแก้ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากการวิจัยพบว่า ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรนาหวาย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ปัญหาค่าครองชีพและหนี้สินของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาดังต่อไปนี้

1.1 ปัญหาด้านรายรับ จากผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรนาหวาย จังหวัดบุรีรัมย์ มีปัญหาในระดับปานกลาง ปัญหาด้านรายรับเกิดจากพื้นฐานอัตราเงินเดือน ค่าตอบแทนและสวัสดิการไม่เหมาะสมกับค่าครองชีพในปัจจุบัน จึงควรแก้ไขโครงสร้างอัตราเงินเดือนและปรับปรุงสวัสดิการให้เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นปัญหาระดับนโยบายเนื่องจากองค์กรตำรวจเป็นหน่วยงานราชการมีกำลังพลมากที่สุดหน่วยงานหนึ่งของประเทศ การปรับอัตราเงินเดือนจะมีผลกระทบต่องบประมาณรายจ่ายของประเทศ ดังนั้นการส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจมีรายได้อื่นเสริมหรือจัดหาอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวข้าราชการตำรวจควบคู่

ไปด้วย จะมีผลทำให้ข้าราชการตำรวจและครอบครัวมีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทางราชการและครอบครัวของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนเองด้วย

1.2 ปัญหาด้านรายจ่าย จากผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สถานีตำรวจภูธรนาгорอง จังหวัดบุรีรัมย์ มีปัญหาในระดับมาก เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและค่าครองชีพที่สูงขึ้นในปัจจุบันทำให้มีรายจ่ายเพิ่มขึ้น ทั้งรายจ่ายภายในครอบครัว รายจ่ายด้านภาระหนี้สินและโดยเฉพาะค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานในหน้าที่จริงซึ่งมีค่าใช้จ่ายจำนวนมากกว่างบประมาณที่ทางราชการจัดให้ ผู้บังคับบัญชาจึงควรหามาตรการในการลดรายจ่ายให้กับข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ด้วยการแนะนำหรืออบรมส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนดำเนินชีวิตตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รวมทั้งจัดหาแหล่งเงินกู้ยืมตราดอกเบี้ยต่ำและมีระยะเวลาผ่อนชำระยาวสำหรับให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนกู้ยืมเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระและบรรเทาความเดือดร้อนจากการที่ต้องกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินกู้อื่น ๆ ที่มีอัตราดอกเบี้ยสูง และควรลดภาระค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่ต้องใช้ในการปฏิบัติหน้าที่โดยสนับสนุนหรือจัดหางบประมาณให้พอเพียงสำหรับการปฏิบัติหน้าที่

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยในเรื่องนี้ในกลุ่มข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ในระดับจังหวัดหรือในระดับประเทศ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและมาตรการในการปรับปรุงโครงสร้างอัตราเงินเดือน ค่าตอบแทนและสวัสดิการในภาพรวมขององค์กรตำรวจ

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยถึงผลกระทบจากปัญหาค่าครองชีพและหนี้ของข้าราชการตำรวจต่อการปฏิบัติหน้าที่ ว่ามีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ในด้านใดและระดับใดบ้าง

2.3 ควรศึกษาถึงพฤติกรรมในการก่อหนี้ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน เพื่อที่จะเป็นข้อมูลในการปรับปรุงพฤติกรรม ความประพฤติและการดำเนินชีวิตของข้าราชการตำรวจ